C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr. 1a-588/2021 Judecătoria Drochia sediul Glodeni

Judecător: Alina Țihonschi

D E C I Z I E
În numele Legii

29 noiembrie 2024
mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
În componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul: Adriana Garbuz
Judecătorii: Oxana Mironov și Natalia Chircu
Grefieri Elena Goncear, Cristina Munteanu, Valeria Dioneac
Cu participarea:
Procurorului Octavian Bodareu
Reprezentantul părții vătămate Anatolie Zbanca
Avocaților Sergiu Vasiliu, Eduard Rudenco, Angela Gherasim
Inculpatei Raisa Bogdan

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelul depus de inculpata Raisa Bogdan, apelul avocatei Angela Gherasim în interesele părții vătămate SRL „Bogalecon-Moldova”, apelul avocatei Nelly Babcinschi în interesele părților vătămate Cristian Boris, Tabaran Victor, Hanganu Gheorghe, Anițoi Zinaida, Molodiuc Anatolie, Palii Ion, Cojocaru Ion și Vacarescu Raisa, apelul suplimentar depus de către avocatul Sorin Tighinean în interesele inculpatei Bogdan Raisa, apelul suplimentar depus de avocatul Sergiu Vasiliu în interesele inculpatei Bogdan Raisa declarate împotriva sentinţei Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 01 aprilie 2019, în cauza penală privind învinuirea inculpatei:

Bogdan Raisa *****, originară din satul ***** studii superioare, angajată în calitate de contabil la SRL "Marineanca Agro", văduvă, persoane la întreținere nu are , fără antecedente penale, cetățeanca a RM,

în comiterea infracţiunilor prevăzute de art.191 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit.b) Cod penal;

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.02.2016 – 01.04.2019;

Instanța de apel: 15.05.2019 - 28.09.2020;

Instanța de recurs: 08.12.2020-14.06.2021;

Instanța de apel: 05.08.2021 – 29.11.2024;

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanţilor la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal,-

a constatat:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 01 aprilie 2019, Bogdan Raisa, a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.191 alin.(5) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani.

A fost încetat procesul penal pornit în privința lui Bogdan Raisa, în baza art. 361 alin.(2) lit.b) Cod penal din motivul intervenirii termenului prescripție, prevăzut de art.60 alin.(l) lit. a) Cod penal.

Conform art.72 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită lui Bogdan Raisa urmează a fi executată în penitenciar pentru femei de tip închis.

A fost soluționată soarta corpurilor delicte

Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Bogdan Raisa, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama de faptul, că prin acțiunile sale sustrage averea altor persoane și dorind aceasta, activând în calitate de contabil-șef al SRL ”Bogalecon-Moldova” din satul Hâjdieni, r-nul Glodeni, fiind numită în funcție prin ordinul directorului SRL „Bogalecon-Moldova” în anul 2006, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul penal a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, în perioada 01.01.2010-19.08.2013, prin introducerea unor date vădit eronate în actele de contabilitate privind gestionarea bunurilor materiale ale SRL „Bogalecon - Moldova”, de la S.A „DAAC Hermes”, la data de 07.12.2011, au procurat curățătorul de parbriz pentru automobilul de model „Renault Scenic II”, ce aparține fiului ei – Cebanu Alexandru, în sumă de 518 lei, neformând careva documente de transmitere a bunului în gestiunea persoanelor responsabile și decontare la

cheltuieli a piesei de schimb, prin ce ilegal au însușit bunurile întreprinderii în sumă de 518 lei.

Tot ea, în aceleași circumstanțe, în perioada lunilor iulie-august 2011, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, în baza facturilor fiscale seria FA nr.0241560 din 20.07.2011 și seria FA nr.0241788 din 05.08.2011, au procurat benzină în sortiment, în sumă totală de 41 926,4 lei și respectiv 19 952 lei unde ulterior, folosind situația de serviciu, fără întocmirea documentelor justificative și nereflectând în evidența contabilă a întreprinderii operațiunile cu aceasta, a casat ilegal în perioada sus menționată 3 985 litri de benzină, însușind benzină în sumă totală de 61 878,40 lei.

Tot ea, în aceleași circumstanțe, în perioada anilor 2011-2012, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, în baza facturilor seria MA nr.0180035 din 30.06.2011; seria MA nr.0182305 din 28.07.2011; seria MA nr.0182321 din 24.08.2011; seria MA nr.0184766 din 01.11.2011; seria MA nr.0184792 din 29.12.2011; seria MA nr.01748191 din 20.07.2011; seria MA nr.01750109 din 18.10.2011, au procurat de la CIA „Asito” cartea verde, pentru autoturismul de model „Nisan X-Trail”, care aparține SRL „Bogalecon-Moldova”, necesară pentru deplasarea în România, în sumă totală de 12 106 lei, fără a prezenta probe privind necesitatea deplasării autoturismului în cauză, prin ce au însușit bunurile întreprinderii în sumă totală de 12 106 lei.

Tot ea, în perioada lunilor noiembrie-decembrie 2010, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, conform facturilor fiscale seria MZ 2118639 din 25.11.2010, seria MZ nr.2118640 din 26.11.2010 și seria PK nr.0514527 din 07.12.2010, au procurat de la SRL „Vigolest” uși și ferestre din termopan în sortiment, în sumă totală de 67 600 lei, unde ulterior, folosind situația de serviciu, au instalat ilegal o

parte din aceste uși și ferestre la domiciliul lor, însușind astfel bunuri materiale în sumă totală de 8 000 lei.

Tot ea, în perioada lunilor martie-aprilie 2010, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, conform facturilor fiscal seria SW nr.2915113 din 18.03.2010, seria SW nr.2925924 din 08.04.2010 și seria SW nr.1925924 din 24.03.2010, au procurat de la SRL „Dumbrava Nord" materiale de construcție în sortiment în sumă totală de 21 743,5 lei, unde ulterior, folosind situația de serviciu, fără reflectarea în evidența contabilă a întreprinderii, a casat ilegal materialele sus menționate, însușind astfel aceste materiale în sumă totală de 21 743,5 lei.

Tot ea, în perioada anilor 2010-2013, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, în timpul prestării serviciilor de arat, cultivat și semănat ale terenurilor agricole cu semințe de porumb, cu suprafața de 286,76 ha, folosind situația de serviciu, prin ne reflectarea în evidența contabilă a costului serviciilor prestate populației, au însușit mijloace bănești obținute ca urmare a lucrărilor executate în sumă totală de 379 247 lei, prin ce au cauzat întreprinderii o pagubă materială considerabilă.

Tot ea, în perioada 22.04.2013-26.04.2013 și 13.05.2013 – 31.05.2013, folosind intenționat situația sa de serviciu în interes personal și material, prin coparticiparea cu persoana în privința căreia procesul a fost încetat în legătură cu decesul acesteia, fiind persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop bunurile întreprinderii, în cadrul administrării bunurilor încredințate în administrația lor, din casieria întreprinderii SRL „Bogalecon-Moldova", ilegal au ridicat mijloacele bănești în sumă totală de 36 140 lei, pentru rambursarea împrumutului acordat întreprinderii de către Pocladova Irina, care în realitate careva relații economico-financiare cu SRL „Bogalecon-Moldova" nu a avut, însușind astfel, mijloacele bănești în sumă de 36 140 lei.

Tot ea, în perioada de timp a anilor 2001-2013, împreună cu persoane necunoscute, a confecționat, deținut și folosit certificatele de confirmare a deținerii părții sociale din capitalul statutar al SRL „Bogalecon-Moldova", din satul Hâjdieni, r-l Glodeni, pe numele cetățenilor Boronciuc Lucia (certificatul nr.1 din 10.06.2011), Carcea Victor (certificatul nr.6 din 20.04.2001), Lupușor Valeriu

(certificatul nr.8 din 20.04.2001), Iepure Vasile (certificatul nr.9 din 20.04.2001), Ușurelu Nadejda (certificatul nr.14 din 20.04.2001), Ursu Vsevolod (certificatul nr.15 din 20.04.2001), Chirica Nicolae (certificatul nr.16 din 20.04.2001), Potîng Veaceslav (certificatul nr.1 din 10.06.2011) și Cucereanu Raia (certificate nr.2 din 10.06.2011), prezentându-le ca confirmare a deținerii de către persoanele susmenționate a cotelor părți în capitalul social al societății comerciale menționate supra și temei legal pentru întocmirea și autentificarea notarială a contractelor de donație a părții sociale din capitalul statutar din numele a nouă asociați a-i SRL ”Bocalecon-Moldova”, pe numele său la notarii publici Claudia Patereu și Svetlana Dumitriu și anume, a contractului de donație nr.12281 din 28.08.2013 - donator Lucia Boronciuc, contractului de donație nr.12332 din 29.08.2013 - donator Victor Carcea, contractului de donație nr.13575 din 25.09.2013-donator Lupușor Valeriu, contractului de donație nr.12392 - donator Iepure Vasile, contractului de donație nr.12389 - donator Ușurelu Nadejda, contractului de donație nr.217980 din 26.09.2013 - donator Ursu Vsevolod, contractului de donație nr.12335 din 29.08.2013 - donator Chirică Nicolae, contractului de donație nr.8053 din 13.06.2011 - donator Potîng Veaceslav, contractului de donație nr.8054 din 13.06.2011 - donator Cucereanu Raia.

Astfel, acțiunile inculpatei Bogdan Raisa au fost încadrate în baza art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi „delapidarea averii străine, adică însușirea, dispunerea și folosirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop, săvârșită de două persoane, în proporții deosebit de mari și confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două sau mai multe persoane”

Solicitările apelantului:

Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

- inculpata Bogdan Raisa, care a solicitat casarea sentinței contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal în privința lui Bogdan Raisa, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceiași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărire penală;

- avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate SRL „Bogalecon-Moldova” care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin

care inculpatei Bogdan Raisa să-i fie aplicată o pedeapsă maximă pentru norma dată;

- avocatul Babcinschi Nelly în numele părților vătămate, care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei Bogdan Raisa să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră.

- avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatei a declarat apel suplimentar, având solicitări similare cu cele expuse în apelul inculpatei;

- avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei a declarat apel suplimentar, solicitând casarea sentinței primei instanțe și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale, inculpata a invocat că:

- cu sentința instanței de fond nu este de acord, o consideră pasibilă casării integrale din motivul ilegalității și netemeiniciei ei, având la bază următoarele considerente: în primul rând, consideră că soluția corectă ce urma a fi pronunțată de instanța de fond urma a fi cea de încetare a procesului penal în privința lui Bogdan Raisa, învinuită de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin.(5) și 361 alin.(2) lit.b) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărire penală;

- cu referire la infracțiunea incriminată în temeiul art. l91 alin.(5) Cod penal, urmează de menționat că soluția procurorului V. Junghină din 23 ianuarie 2015 în partea scoaterii lui Bogdan Raisa de sub urmărire penală, nici nu a fost anulată prin ordonanța procurorului raionului Glodeni, Cebotari Pavel din 20 februarie 2015, or atât din partea motivată a hotărârii cât mai cu seamă din dispozitiv se observă în mod cert că a fost anulată ordonanța din 23 ianuarie 2015 doar în partea clasării procesului penal, cu reluarea urmăririi penale și nu se observă nici o prevedere legală referitoare la anularea dispoziției privind scoaterea integrală a lui Bogdan Raisa de sub urmărire penală, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii..

- omiterea indicării exprese în ordonanța procurorului raionului Glodeni Pavel Cebotari din 20 februarie 2015, a prevederii concrete privind anularea dispozițiilor de scoatere a lui Bogdan Raisa de sub urmărire penală, dispusă la 23 ianuarie 2015, duce la concluzia că numai pe acest temei, nemaivorbind de ilegalitatea și netemeinicia în ansamblu a ordonanței din 20 februarie 2015 sub aspectul încălcării principiului non bis in idem sunt în drept de a susține că în privința inculpatei există o hotărâre neanulată de scoatere de sub urmărire penală pe aceiași

faptă, care condiționa punerea repetată sub învinuire și trimiterea cauzei cu rechizitoriu în instanță pentru examinare în fond;

- termenul de 1 an reglementat de prevederile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, în vigoare la 30 decembrie 2015, calculat din data adoptării ordonanței procurorului în procuratura raionului Glodeni V. Junghină din 19 decembrie 2014 prin care Bogdan Raisa a fost scoasă integral de sub urmărire penală, a expirat corespunzător la 19 decembrie 2015 și respectiv ordonanța Procurorului General Adjunct, Iurie Garaba a fost adoptată peste termen, fapt ce suplimentar generează nulitatea acestei soluții în conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală;

- în speță a fost încălcat și termenul de 3 luni de menținere a lui Bogdan Raisa în calitate de bănuit prevăzut expres și limitativ de prevederile art.62 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală, or fiind anulată ordonanța de scoatere de sub urmărire penală din 19 decembrie 2014, a rămas valabilă ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit din 19 septembrie 2014, iar învinuirea lui Bogdan Raisa pe infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(2) lit.b) Cod penal, i-a fost înaintată în mod ilegal peste mai mult de 1 an și 4 luni, la 29 ianuarie 2016, fapt ce de asemenea atrage suplimentar nulitatea actului de acuzare în conformitate cu prevederile art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, ca efectuat peste termen;

- neîntemeiată este concluzia instanței de judecată cu referire la prevederile art.251 Cod de procedură penală, privitor la faptul că la etapa judecării cauzei nu mai pot fi invocate încălcările privind reluarea ilegală a urmăririi penale, calea declarării nulității actelor procurorului fiind epuizată în momentul terminării urmăririi penale;

- instanță de fond în mod tendențios a făcut trimitere la etapele la care poate fi invocată nulitatea actelor procedurale, probabil având în vedere prevederile alin.(4) al art.251 Cod de procedură penală, fără însă a lua în considerație prevederile alin.(3) al aceluiași articol, care permit invocarea nulității la orice etapă a procesul penal, iar în rândul al doilea, apărarea nu în zadar a prezentat cu titlu de jurisprudență un șir de decizii adoptate de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în care ilegalitatea reluării urmăririi penale a fost constatată la etapa recursului ordinar, iar în cauza lui Deliu Ghenadie chiar și în ordinea recursului în anulare și prin urmare nu poate fi pusă problema epuizării termenului invocării unei nulități, concret în cazul reluării ilegale a urmăririi penale în privința persoanei, la etapa terminării urmăririi penale, în situația în care există o jurisprudență clară și univocă la acest compartiment;

- este neclară concluzia instanței de fond precum că ordonanțele nominalizate „au depășit puterea sa juridică”, deoarece ulterior chestiunea reluării urmăririi

penale a fost obiect de examinare și la judecătorul de instrucție, or după cum a menționat însăși instanță, în această ordine au fost anulate alte soluții ulterioare de scoatere de sub urmărire penală a lui Bogdan Raisa. La acest capitol instanța de fond nu a făcut trimitere la careva norme procesual-penale concrete pentru a putea înțelege logica „depășirii puterii juridice" sau măcar la o careva jurisprudență în acest sens;

În motivarea cerințelor sale, avocatul Gherasim Angela a menționat că:

- instanța de judecată a stabilit inculpatei o pedeapsă prea blândă, nefiind corespunzătoare personalității celui vinovat, întrucât nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social ce îl reprezintă inculpata;

- prima instanță nu a luat în considerație atitudinea vinovatei, din care rezultă că ea nu regretă că a comis fapta, nu recunoaște vina și nu manifestă căință sinceră. Nu a depus eforturi pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, și nu a reparat paguba cauzată. Totodată, instanță de judecată nu a luat în considerație faptul că practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează despreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni;

- la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, privind atingerea scopului restabilirii echității sociale, la stabilirea pedepsei ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele atenuante și agravante. Prin aplicarea pedepsei prea blânde inculpatei, instanță de judecată nu a respectat prevederile statuate de pct. 3), 4), 5) din Hotărârea plenului CSJ nr. 8 din 11.11.2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale".

În motivarea cerințelor sale, avocatul Babcinschi Nelly a invocat că:

- instanţa de judecată a stabilit inculpatei o pedeapsă prea blândă, nefiind corespunzătoare personalității celui vinovat, întrucât nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradul pericolului social ce îl reprezintă inculpata;

- aplicarea unei pedepse blânde, nu este posibilă, deoarece s-a stabilit din materialele dosarului prezența intenției directe a făptuitorului care înțelegea că prin acțiunile sale prejudiciază considerabil părțile vătămate iar fiind unul din fondatorii companiei trebuia să prevadă urmările acțiunilor sale și le-a admis în mod conștient;

- prima instanță nu a luat în considerație atitudinea vinovatei, din care rezultă că ea nu regretă că a comis fapta, nu recunoaște vina și nu manifestă căință

sinceră. Nu a depus eforturi pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, și nu a reportat paguba cauzată;

În motivarea cerințelor sale, avocatul Tighinean Sorin a invocat că:

-sentința contestată este una neîntemeiată, prin urmare ilegală, fiind pasibilă casării, contrară circumstanțelor de fapt stabilite, normelor de drept naționale internaționale în materie de imparțialitate a judecătorului, prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art.6 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din 04 noiembrie 2015, motiv pentru care urmează a fi casată integral, iar cauza penală urmând a fi restituită pentru rejudecare într-un alt complet de judecată instanței de fond. Astfel, prin respingerea declarației de abținere a judecătorului Alina Ţîhonschii instanțele naționale au eșuat în garantarea unor mecanisme de examinare a cauzei de către un magistrat independent și imparțial, fapt care a afectat procesul de înfăptuire a justiției în această cauză concretă.

În motivarea cerințelor sale, avocatul Vasiliu Sergiu a invocat că: prin respingerea declarației de abținerea judecătorului Țihonschi Alina, instanțele naționale au eșuat în asigurarea și garantarea unor mecanisme de examinare a cauzei de către un magistrat independent și imparțial, fapt care a afectat procesul de înfăptuire a justiției în prezenta cauză penală.

Acte de procedură:

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2020 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, iar sentința primei instanțe a fost menținută fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei care se confirmă prin probele acumulate la dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, menționând că acțiunile inculpatei fiind corect calificate de către instanța de fond.

Totodată, instanța de apel a notat că, instanța de fond întemeiat și-a bazat sentința de condamnare de rând cu declarațiile martorilor audiați în instanță și pe cumulul probelor scrise, administrate la caz.

În acest context, urmare a analizei repetate a ansamblului de probe prezentate de către partea acuzării, instanța de apel a considerat dovedită integral vinovăția inculpatei în comiterea faptelor prejudiciabile incriminate, iar sentința instanței de fond absolut legală și temeinică.

Referitor la solicitarea inculpatei Bogdan Raisa privind dispunerea încetării procesului penal în privința ei, în baza art. 191 alin.(5) și 361 alin.(2) lit.b) Cod penal, din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărire penală, instanța de apel a conchis că această solicitare urmează a fi respinsă.

Astfel, instanța de apel a remarcat că, din momentul emiterii ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și până la anularea ei, de către procurorul ierarhic superior, norma incidentă a beneficiat de o prezumție de constituționalitate, care nu a fost răsturnată decât ulterior emiterii ordonanței de anulare.

Respectiv, în accepțiunea instanței de apel, ordonanța procurorului raionului Glodeni din 20 februarie 2015, prin care s-a dispus anularea ordonanței din 22 ianuarie 2015 și reluarea urmăririi penale în speța dată, este una legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, instanța de apel a precizat că potrivit prevederilor art.251 Cod de procedură penală, încălcarea oricărei prevederi legale atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță, însă potrivit circumstanțelor speței, atât în cadrul urmăririi penale, cât și la terminarea urmăririi penale nu s-a solicitat declararea nulității actelor vizate și expuse mai sus, precum și nu s-a solicitat încetarea procesului penal pe motivele expuse mai sus, prin urmare prezumându-se că calea declarării nulității actelor procurorului a fost epuizată în momentul terminării urmăririi penale și nu poate fi invocată în instanța de judecată.

Totodată, în viziunea instanței de apel, instanța de fond corect a constatat, că ordonanțele nominalizate au depășit puterea sa juridică. Or, ordonanța procurorului raionului Glodeni din 20 februarie 2015 nu a fost contestată în condițiile legii, procesul a continuat cu administrarea unor probe noi. Ca rezultat, prin ordonanța procurorului conducător al urmăririi penale din 18 martie 2015 inculpata Bogdan Raisa din nou a fost scoasă de sub urmărire penală pe capătul de acuzare conform art.44, 191 alin.(5) Cod penal. Fiind contestată în temeiul art.2991 Cod de procedură penală, ordonanța din 18 martie 2015 a fost menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 31 martie 2015. Devenind obiect de examinare la judecătorul de instrucție, ambele ordonanțe au fost anulate prin încheierea judecătoriei Drochia din 11 mai 2015 și menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 iunie 2015, cu obligarea procurorului să efectueze în cadrul procesului penal un control suplimentar asupra faptelor sesizate de partea vătămată.

Referitor la încălcarea termenului de punere sub învinuire pe episodul privind însușirea mijloacelor bănești în sumă de 12 106 lei pentru procurarea cărților verzi, instanța de apel a reținut că la 21 iunie 2014 Bogdan Raisa a fost recunoscută în calitate de bănuită pe art.191 alin.(2) lit. c) și d), 335 alin.(1) și 191 alin.(5) Cod penal. Tot la 21 iunie 2014 Bogdan Raisa a fost scoasă de sub urmărire penală în baza art.335 alin.(1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, potrivit ordonanței din 21 iunie 2014, se atestă că Bogdan Raisa a fost recunoscută în calitate de bănuită pe 6 capete de acuzare, printre care însușirea mijloacelor bănești în sumă de 12 106 lei pentru procurarea cărților verzi, nu se regăsește.

În termen, prin ordonanța din 21 iunie 2014 Bogdan Raisa a fost pusă sub învinuire pe cele 6 capete de acuzare. La 29 ianuarie 2016 învinuirea adusă Raisei Bogdan a fost modificată în baza raportului cu propunerea de modificare a învinuirii din 30 decembrie 2015. Astfel, organul de urmărire penală la pornirea urmăririi penale, la recunoașterea Raisei Bogdan în calitate de bănuit, la înaintarea și modificarea învinuirii a respectat prevederile constituționale la momentul efectuării acțiunilor procesuale nominalizate.

Referitor la solicitarea avocatului inculpatei privind remiterea cauzei la o nouă rejudecare în aceiași instanță în alt complet de judecată pe motivul încălcării prevederilor art.33 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat necesar la fel a o respinge, dat fiind, că pe parcursul judecării cauzei respective în instanța de fond, temeiurile de incompatibilitate a judecătorului Țihonschii Alina menționate de către avocatul apelant, la mai bine de un an de la începerea judecării cauzei în ordine de apel, au fost obiect de discuție în instanța de fond de două ori. Inițial a fost depusă o declarații de abținere de către judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza spre judecare la 25 martie 2016, declarație care a fot respinsă prin încheierea primei instanțe din data de 29 martie 2016 (f.d.179-188 Vol.X), ulterior la 24 martie 2017 a fost înaintată de către judecător o nouă declarație de abținere, care la fel a fost respinsă prin încheierea din aceiași dată (f.d.104-107,Vol.XI), atât în prima încheiere, cât și în a doua s-a constatat lipsa temeiurilor de incompatibilitate a judecătorului enunțate în art.33 Cod de procedură penală.

După cum rezultă din materialele cauzei, la momentul declarării apelului împotriva sentinței din 01 aprilie 2019 de către inculpată si apărătorul acesteia din instanța de fond la 13 aprilie 2019 nu au fost invocate careva temeiuri de ilegalitate a încheierilor enunțate supra și în atare temeiuri respectivele acte judecătorești au valoarea lucrului judecat.

În consecință, instanța de apel a precizat că, invocarea incompatibilității judecătorului care a judecat cauza în prima instanță în aceleași temeiuri, asupra

cărora instanța de fond s-a expus prin două hotărâri definitive și irevocabile, la peste un an de la primirea cauzei în procedură pentru judecare în ordine de apel, sunt absolut nefondate și pasibile respingerii.

Referitor la apelurile declarate de către avocații Gherasim Angela și Babcinschii Nelly în interesele părților vătămate, instanța de apel a considerat necesar de a le respinge, or la stabilirea pedepsei inculpatei instanța a ținut seama atât de gravitatea și urmările faptei prejudiciabile comise, cât și persoana inculpatei și a stabilit pedeapsa în limita sancțiunii articolului incriminat.

Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 8), 11) și 16) a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel în alt complet de judecată;

- avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate SRL „Bogalecon Moldova", care fără a invoca vreun temei din cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei inculpatei Bogdan Raisa, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră.

Prin decizia din 14 iunie 2021 al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție s-a admis recursurile ordinare declarate de către avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei și de către avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate S.R.L. „Bogalecon – Moldova", fiind casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2020 în cauza penală privind-o pe Bogdan Raisa Vasili, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a reținut că, instanțele de fond, nu au raportat învinuirea înaintată inculpatei la prevederile art. 325 Cod de procedură penală, și prin urmare i-au agravat situația ultimei, depășind astfel limitele învinuirii înaintate inculpatei prin rechizitoriu şi suplinind învinuirea cu elemente precum *însuşirea, dispunerea și folosirea ilegală* neimputabile lui Bogdan Raisa de către acuzatorul de stat.

Instanța de recurs a considerat necesar de a preciza, că pentru a fi în prezența unei depășiri a limitelor învinuiri formulate în rechizitoriu e necesar să fie introduse semne calificative, circumstanțe agravante, care atrag după sine modificarea încadrării în baza unei norme ce prevede o pedeapsă mai severă sau majorează volumul învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

De asemenea, instanța de recurs a declarat că instanța de apel s-a expus nemotivat și neclar asupra soluției privind respingerea cererii avocatului Vasiliu Sergiu în interesele inculpatei Bogdan Raisa privind **efectuarea expertizei judiciar – contabile** suplimentare (f.d 48-50, vol. XIV), or, prin respingerea cererii nominalizate instanța de apel a ignorat principiul contradictorialității procesului penal, statuat de art. 24 Cod de procedură penală.

Subsecvent, instanța de recurs a punctat motivarea inconsistentă a soluției de respingere a criticilor apărării privind ***incompatibilitatea judecătorului*** doar pe motiv că acestea au fost înaintate abia peste un an de la primirea cauzei în procedură pentru judecarea în ordine de apel. Or, pentru a exclude orice dubii privind încălcarea dreptului la un proces echitabil, instanța de apel urma să-și argumenteze de fapt și de drept concluziile, formulând suficiente și incontestabile temeiuri de respingere a alegațiilor părții apărării privind încălcarea dreptului la un proces echitabil în cazul invocării incompatibilității judecătorului la examinarea cauzei.

Argumentele părților:

În fața instanței de apel procurorul Octavian Bodareu a pledat pentru respingerea cererii de apel depus de către avocatul Gherasim Angela în interesele părții vătămate SRL „Bogalecon Moldova” în latura înăspririi pedepsei și apelul depus de către avocatul Babcinschii Nelly în interesele părților vătămate Cristian Boris, Tabaran Victor, Hanganu Gheorghe, Aniței Zinaida, Molodiuc Anatolie, Palii Ion, Cojocaru Ion și Vacarescu Raisa prin care solicită aplicarea unei pedepse mai aspre inculpatei Bogdan Raisa de a fi respinse ca fiind nefondate. A menționat următoarele:

Referitor la episodul de procurare a curăţătorului de parbriz în mărime de **518** lei, acuzarea consideră că cheltuielile respective nu sunt legate de activitatea de întreprinzător, iar curăţătorul de parbriz nu a fost folosit pentru scopurile de activitate ale întreprinderii, dar a fost instalat la automobilul propriu a lui Cebanu Alexandru.

Referitor la episodul de procurare a combustibilului, benzinei în sortiment, în valoare totală de **61878** lei, acuzarea consideră că au fost decontaţi ilegal combustibil la cheltuieli, în lipsa documentelor confirmative, la fel costul combustibilului procurat şi achitat, neînregistrat în evidenţa contabilă.

Referitor la episodul de procurare a cărţilor verzi în sumă de **12106** lei, acuzarea consideră că cheltuielile respective nu sunt legate de activitatea de întreprinzător or SRL “Bogalecon-Moldova”, în perioada anilor 2011-2013, nu a avut relaţii de afaceri cu partenerii din România şi în perioada dată nu a

delegat nici un angajat al întreprinderii în România.

Referitor la episodul de procurare a uşilor şi ferestrelor, acuzarea consideră că nu au fost prezentate actele de recepţie a lucrărilor privind instalarea articolelor în cauză ce ar confirma volumul real al articolelor instalate, instalând o parte din aceste uşi şi fereşti, la domiciliu, însuşind bunuri materiale în sumă de **8000** lei.

Referitor la episodul de procurare a materialelor de construcţie în sumă de **21743.5** lei, acuzarea consideră că aceste cheltuieli, nu au fost contabilizate în evidenţa contabilă a entităţii, iar materialele de construcţie lipsesc în realitate, la entitate.

Referitor la episodul comis în perioada anilor 2010 - 2013, de prestare a serviciilor de arat, cultivat şi semănat, conform raportului de expertiză judiciară din 30 ianuarie 2024, acuzarea ajunge la concluzia că pentru episodul comis în perioada anilor 2010 - 2013, de prestare a serviciilor de arat, cultivat şi semănat, contabilitatea entităţii nu a fost efectuată conform legislaţiei în vigoare şi necesită a fi restabilită. La fel, acuzarea atrage atenţia că din contabilitatea întreprinderii au fost cheltuiţi bani pentru serviciile respective, astfel prejudiciul efectiv manifestat prin cheltuielile utilizate în procesul tehnologic constituie suma de 190612 lei. Totodată, venitul ratat în mărime de 188635 lei acuzarea nu-1 ia în considerare, or, acest venit ratat face parte din riscul afacerii. Or, acuzarea consideră că inculpata nu poate fi atrasă la răspunderea penală pentru venitul ratat, luând în considerație prejudiciul efectiv de 190612 lei, pe acest epizod.

Referitor la episodul de ridicare a mijloacelor băneşti din casieria întreprinderii în sumă de **36140** lei pentru rambursarea împrumutului acordat de către Pocladova Irina, acuzarea consideră că în fapt nu a existat un contract de împrumut şi respectiv un împrumut de la Pocladova Irina.

Astfel, în urma acţiunilor întreprinse, de către Bogdan Raisa, a fost cauzat un prejudiciu SRL Bogalecon Moldova în sumă totală de 330997.5 lei

Cu toate că, în conformitate cu raportului de expertiză judiciară din 30 ianuarie 2024, pe un şir de episoade este indicat faptul că sumele indicate nu pot fi recunoscute ca prejudiciu, acuzarea subliniază faptul că a fost micşorat patrimonilul SRL “Bogalecon-Moldova”, prin scăderea activului, fapt confirmat prin facturile fiscale, cartea mare, actele de control, rapoartele de expertiză, hotărârile pe acţiunile civile înaintate împotriva lui Bogdan Raisa. Mai mult ca atât, acuzarea consideră că învinuirea înaintată urmează a fi apreciată complex, prin toate rapoartele de expertiză, facturile fiscale si actele contabile.

Tot odată de către partea acuzării în susținerea poziției a prezentat instanței de apel discursul acuzatorial prin care în lumina celor expuse solicită recalificarea acțiunilor inculpatei din infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea vinovăției ultimei în comiterea acestei infracțiuni și cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani.

Conform art. 90^1 Cod penal, reieșind din vârsta inculpatei inclusiv din categoria infracțiunii comise solicită suspendarea parțială a executării pedepsei penale, cu executarea reală a pedepsei penale sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni iar termenul rămas de 3 ani și 6 luni închisoare de a fi suspendat executarea pedepsei pe un termen de probă 2 ani;

De asemenea, acuzarea a pledat pentru recunoașterea vinovăției inculpatei Bogdan Raisa în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal cu eliberarea ultimei de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Tot odată, acuzatorul de stat în susținerea învinuirii ce are drept scop condamnarea inculpatei Bogdan Raisa a suspus cercetării în instanța de apel următoarele probe care în opinia sa confirmă vinovăția celei din urmă, în comiterea faptei încriminate, și anume:

Volumul. I:

- cererea Axenti Petru din 07.10.2013, (f.d.7); - act de inspecție activității financiar-economică SRL ”Bogalecon-Moldova” din 12.09.2013, (f.d.8-22); - dispoziții de plată și anexe, (f.d.23-95); - contract comun de activitate din 07.03.2011, (f.d.96-101); - foaie de parcurs și anexe, (f.d.102-114); - contract nr. 12 din 01.10.2011, (f.d.115); -act de efectuare a lucrărilor SRL ”Bogalecon-Moldova”, (f.d.116); - factură seria MA nr. 0174787; (f.d.117-138); - raportul comisiei de anchetă de serviciu din 29.10.2013, (f.d.140-151); - ordonanță de ridicare din 28.11.2018, (f.d.166); - proces-verbal de ridicare din 28.11.2018, (f.d.167); - ordonanță de ridicare din 29.11.2018, (f.d.168); - proces-verbal de ridicare din 29.11.2018, (f.d.169); - factură fiscală seria SW2925113 din 18.03.2010, (f.d.170-180); - raport de expertiză nr. 492 din 25.04.2014,(f.d.190-211); - adeverință SRL ”Bogalecon-Moldova” din 07.12.2011; (f.d.215); - act de verificare a decontărilor între întreprinderi DAAC Hermes SA și SRL ”Bogalecon-Moldova” din 31.12.2011, (f.d.216-218); - lista documentelor de intrare a serviciilor și de plată către CIA ASITO SA privind Cartea verde pentru deplasare în România cu autoturismele înmatriculate în SRL ”Bogalecon-Moldova” în perioada 2011-2012, (f.d.222); - lista de inventariere a materialelor de construcții procurate de la SRL ”Dumbrava Nord” în perioada martie-aprilie 2010,(f.d.223);-

ordin nr. 39 din 10.12.2013, (f.d.224); - proces-verbal privind rezultatele inventarierii materialelor de construcție procurate de la SRL ”Dumbrava Nord” în perioada martie-aprilie 2010, (f.d.225-226); - lista de inventariere a stocurilor din 19.12.2013, (f.d.227-228); - răspunsul directorului SRL Vigolest, I. Pumnea; (f.d.229-230); - act privind rezultatele inventarierii din 25.12.2013, (f.d.231-232); - răspunsul Ministerului Justiției la interpelarea nr. 12/328 din 10.02.2014, (f.d.234-235); - informație privind suprafața însămânțată cu porumb pe loturile particulare în 2012, (f.d.237-241); - adeverință nr. 33 din 18.03.2014, (f.d.242); - factură seria MA nr. 0180035, (f.d.243-250);

Volumul. II:

- act de inventariere și verificare a actelor juridice încheiate cu participarea SRL ”Bogalecon-Moldova” în perioada 01.01.2010 – 19.08.2013, (f.d.1-7); - proces-verbal de verificare a decontărilor reciproce din 05.09.2013; (f.d.8-33); - adeverință SRL ”Bogalecon-Moldova” din 19.02.2014, (f.d.58); - proces-verbal privind rezultatele inventarierii și consumurilor de benzină pentru perioada ianuarie 2011 – iunie 2013, (f.d.59-61); - lista de inventariere a procurărilor și consumurilor de benzină pentru perioada ianuarie 2011 – iunie 2013, (f.d.62-64); - ordonanță de ridicare din 14.01.2014, (f.d.81); - proces-verbal de ridicare din 14.01.2014, (f.d.82); - factură fiscală seria nr. SW2925827 din 31.03.2010, (f.d.83-85); - cerere de încheiere a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă SRL ”Bogalecon-Moldova” din 25.10.2010, (f.d.132); - contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă SRL ”Bogalecon-Moldova” din 25.10.2010; (f.d.133); - carte de asigurare internațională pentru autovehicule; (f.d.134); - extras din poliță 09/GA nr.9367863, (f.d.135-136); - ordonanță de ridicare din 18.03.2014 și proces-verbal de ridicare din 18.03.2014,(f.d.144-145); -ordonanță de ridicare din 19.03.2014, (f.d.147); - proces-verbal de ridicare din 19.03.2014, (f.d.148); - certificat tehnic de înmatriculare seria AB nr. 0099125, (f.d.149-156); - proces-verbal de examinare a documentului din 19.03.2014, (f.d.157-158);- registrul de înmatriculare a tractoarelor și remorcilor din 12.05.2009, (.d.159-1610; - factură fiscală DH 0015756, (f.d.177-191); - cerere de încheiere a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă SRL ”Bogalecon-Moldova” din 03.12.2012, (f.d.195-200); - proces-verbal de cercetare la fața locului din 27.03.2014, (f.d.207-210); - ordonanță de ridicare din 27.03.2014,(f.d.216); - proces-verbal de ridicare din 27.03.2014, (f.d.217); - ordonanță de ridicare din 28.03.2014, (f.d.219); - proces-verbal de ridicare din 28.03.2014, (f.d.220); - extras din cont curent pentru perioada 01.01.2013-31.12.2013, (f.d.227-237);

Volumul. III:

- ordonanță de ridicare din 13.01.2014, (f.d.1); - proces-verbal de ridicare din 13.01.2014, (f.d.2); - factură fiscală seria MZ2118639, (f.d.3-9); - proces-verbal de examinare a documentului din 13.01.2014; (f.d.14); - fototabel din 13.01.2014; (f.d.15-17);- proces-verbal de examinare a documentului din 13.01.2014, (f.d.18); - fototabel din 13.01.2014, (f.d.19-23); - ordonanță de cercetare la fața locului din 21.03.2014, (f.d.29); - fototabel din 26.03.2014,(f.d.31-35); - ordonanță de ridicare din 01.04.2014, (f.d.42); - proces-verbal de ridicare din 01.04.2014,(f.d.43); - factură seria HA nr. 2878531 din 02.05.2013, (f.d.47); - ordonanță de ridicare din 26.03.2014, (f.d.49); - proces-verbal de ridicare din 26.03.2014, (f.d.50); - proces-verbal de examinare a documentului din 01.04.2014, (f.d.61-62); - copia carnetului personal; (f.d.63-64); - ordin de plată nr. 195 din 17.11.2010, (f.d.65-66); - ordonanță de ridicare din 02.04.2014, (f.d.78); - proces-verbal de ridicare din 02.04.2014, (f.d.79); - ordonanță de ridicare din 02.04.2014, (f.d.80); - proces-verbal de ridicare din 02.04.2014 (f.d.80); - delegație seria BO nr. 978208, factură fiscală seria SW2525696 și anexe, (f.d.82-146); - proces-verbal de cercetare la fața locului și fototabel din 10.04.2014, (f.d.147-169); - proces-verbal de cercetare la fața locului și fototabel din 10.04.2014, (f.d.171-177); - ordonanță de ridicare din 14.04.2014, (f.d.181); - proces-verbal de ridicare din 14.04.2014, (f.d.182); - caiet personal, (f.d.183-186);

Volumul. IV:

-informație de la Oficiul Cadastral Teritorial Glodeni privind lista bunurilor imobile al cet. Bogdan Constantin, (f.d.4-61); - proces-verbal al adunării generale extraordinare a asociaților SRL ”Bogalecon-Moldova” din 07.08.2013, (f.d.103); - certificat de calitate de moștenitor din 30.07.2013, (f.d.104); - extras din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 3057 din 30.04.2014, (f.d.105); - proces-verbal al adunării generale extraordinare a asociaților SRL ”Bogalecon-Moldova” din 05.08.2013, (f.d.106); - act nr. 5-648437 din 30.09.2011, (f.d.121-129);

Volumul. V:

- proces-verbal de ridicare din 23.10.2014, (f.d.26); - ordonanță de ridicare din 02.09.2014; (f.d.27); - proces-verbal de ridicare din 04.11.2014, (f.d.28); - lista materialelor inspectării tematice a activității economico-financiare la SRL ”Bogalecon-Moldova”, (f.d.41); - actul inspectării tematice efectuată la SRL ”Bogalecon-Moldova”, (f.d.42-54); - factură fiscală DH 0015756, (f.d.55-59); - factură din 14.07.2014, (f.d.67-99); - proces-verbal de ridicare din 23.01.2015, (f.d.110); - proces-verbal de cercetare la fața locului din 04.03.2015, (f.d.156-157); - ordonanță de ridicare din 17.03.2015, (f.d.165); proces-verbal de ridicare din 17.03.2015, (f.d.166); - tabel 213 decembrie 2010, (f.d.172-189);

Volumul. VI:

- scrisoare nr. 01-3/10-865 din 11.12.2015, (f.d.155-161); - proces-verbal de cercetare la fața locului din 19.11.2015, (f.d.175-176); - schița clădirii cantinei SRL ”Bogalecon-Moldova”, (f.d.177); - ordonanță de cercetare la fața locului din 23.12.2015, (f.d.202); - proces-verbal de cercetare la fața locului din 23.12.2015, (f.d.204-221); - proces-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2015, (f.d.236); - proces-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2015, (f.d.239-240); - proces-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2015, (f.d.243); - ordonanță de recunoaștere a obiectelor în calitate de corpuri delicte și de anexare la cauza penală din 10.12.2015, (f.d.246); - proces-verbal de examinare a obiectului din 10.12.2015, (f.d.247);

Volumul. VII:

- plângerea cet. Axenti Petru din 12.07.2014, (f.d.15-20); -extras din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 3256 din 09.06.2014, (f.d.21-39); - plângerea cet. Chirica Nicolai din 13.06.2014, (f.d.41-42); - certificatul nr. 16 din 20.04.2001, (f.d.43-53); - răspunsul nr. 115/2 din 25.06.2014 la interpelarea nr. 11933 din 24.06.2014, (f.d.68-70); - acte privind constituirea SRL ”Bogalecon-Moldova”, (f.d.94-250);

Volumul. VIII:

- acte în privința SRL ”Bogalecon-Moldova”, (f.d.1-195); - copia contractului de donație a părții sociale, (f.d.196-228); - extras din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 2399 din 16.01.2014, (f.d.240-245);

Volumul. IX:

- extras din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 2430 din 21.01.2014 (f.d.2-6); - extras din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 2953 din 08.04.2014, (f.d.20-22); - ordin nr. 4 cu privire la angajarea personalului SRL ”Bogalecon-Moldova” din 19.08.2013, (f.d.40); - extras din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 3256 din 09.06.2014, (f.d.50); - proces-verbal de ridicare din 23.10.2014; (f.d.73); - ordonanță de ridicare din 14.11.2014, (f.d.74); - proces-verbal de ridicare din 17.11.2014; (f.d.75); - proces-verbal de ridicare din 19.12.2014, (f.d.80); - ordonanță de ridicare din 16.01.2015, (f.d.85); - proces-verbal de ridicare din 23.01.2015, (f.d.86); - ordonanță de ridicare din 16.01.2015, (f.d.87); - proces-verbal de ridicare din 23.01.2015, (f.d.88); - cererea administratorului SRL ”Bogalecon-Moldova” Petru Axenti, (f.d.94); - raport de expertiză nr. 307 din 23.02.2015, (f.d.103-110); - certificatul nr. 3 din 20.04.2001, (f.d.111-119); - raport de expertiză nr. 306 din 02.03.2015, (f.d.124-131); - schița explicativă: Potîng Veaceslav, Cucereanu Raia, Boronciuc Lucia, Chirica Nicolai, Iepure Vasile, Carcea Victor, Ușurelu Nadejda, Lupușor Valeriu, Ursu Vsevolod, (f.d.182-184); - proces-verbal de percheziție din 23.09.2015, (f.d.191-193); -

registrul ordinelor SC Marineanca SRL, (f.d.196-197); - factură fiscală seria nr. SX1633426 din 21.01.2008, (f.d.198); - recipisă din 26.09.2015, (f.d.199); - ordonanță de ridicare din 23.09.2015, (f.d.204); - proces-verbal de ridicare din 28.09.2015, (f.d.205); - contract de donație din 13.06.2011, (f.d.206-208); - extras de la Agenția relații funciare și cadastru, (f.d.215-218);

Volumul. X:

- ordonanță de ridicare din 11.12.2015, (f.d.1); - proces-verbal de ridicare din 11.12.2015, (f.d.2); -declarație nr. 12334 din 29.08.2013, (f.d.6); - buletin de identitate pe numele lui Bogdan Raisa, (f.d.42); - registrul asociaților SRL Bogalecon-Moldova nr. de înregistrare 1003602008073 din 11.03.2003, (f.d.47-49);- acord cu privire la modificările și completările în documente de constituire ale SRL Bogalecon-Moldova, (f.d.50-52); - contract de constituire al firmei SRL Bogalecon-Moldova, (f.d.53-54); - statul SRL Bogalecon-Moldova din 03.04.1999, (f.d.56-60); - contract de donație a părții sociale, (f.d.62-63); - fișa persoanei juridice SRL Bogalecon-Moldova (f.d.90-95);

Volumul. XI:

- contractul individual de muncă nr. 112 din 01.01.2009,(f.d.123-124); - dispoziție nr. 2a SRL ”Bogalecon-Moldova” din 27.02.2012, (f.d.125-127); - fișa de post SRL ”Bogalecon-Moldova”, (f.d.128-132); - fișa cu specimente de semnături și amprenta ștampilei din 25.03.2009, (f.d.133-134); - raportul comisiei de anchetă de serviciu din 29.10.2013,(f.d.137-148);

Volumul. XII:

- declarația părții vătămate Cristian Boris din 19.09.2016,(f.d.44-53); - declarația părții vătămate Molodiuc Anatolie din 07.10.2016,(f.d.54-57); - declarația părții vătămate Tabaran Victor din 07.10.2016; (f.d.58-61);- declarația părții vătămate Hanganu Gheorghe din 04.11.2016, (f.d.62-70); - declarația părții vătămate Aniței Zinaida din 04.11.2016,(f.d.71-75); - declarația părții vătămate Cojocari Ion din 17.11.2016, (f.d.76-79); - declarația părții vătămate Pălii Ion din 17.11.2016, (f.d.80-82); -declarația părții vătămate Cumpănici Nicolae din 06.12.2016,(f.d.83-85); -declarația părții vătămate Văcărescu Raisa din 06.12.2016, 9.d.86-89);- declarația părții vătămate Zbancă Anatolie din 16.01.2017, (f.d.90-131);- declarația suplimentară a părții vătămate Zbancă Anatolie din 31.10.2017, (f.d.133); - declarația martorului Axenti Petru din 30.06.2017, (f.d.134-137); - declarația martorului Scripnic Victor din 04.07.2017, (f.d.138-141); - declarația martorului Pogor Ion din 07.07.2017, (f.d.142); - declarația martorului Dulghieru Vasile din 07.07.2017, (f.d.143); -declarația martorului Potîng Alexandru din 07.07.2017,(f.d.144); -declarația martorului Pînzari Ivan din 07.07.2017, (f.d.145); - declarația martorului Margarint Maria din

11.07.2017, (f.d.146); - declarația martorului Leahu Elena din 11.07.2017, (f.d.147); - declarația martorului Boronciuc Maria din 11.07.2017, (f.d.148); - declarația martorului Cucu Raisa din 20.07.2017, (f.d.149-150); - declarația martorului Rusanovschi Lidia din 07.09.2017, 9 f.d.151-153); - declarația martorului Rusanovschi Lidia din 06.12.2017, (f.d.154-155); - declarația martorului Chirica Victor din 15.11.2017, (f.d.156); - declarația martorului Gorchin Nicolae din 15.11.2017, (f.d.157); - declarația martorului Ușurelu Nadejda din 20.11.2017, (f.d.158); - declarația martorului Boronciuc Lucia din 10.01.2018,(f.d.159); - declarația martorului Cucereanu Raisa din 31.01.2018, (f.d.160);- declarația martorului Carcea Victor din 31.01.2018, (f.d.161); - declarația martorului Iliev Elena din 18.04.2018, (f.d.162-163); - declarația martorului Pogor Valentina din 18.06.2018,(f.d.164); - declarația martorului Postolachi Ion din 18.06.2018,(f.d.165); - declarația martorului Sadovici Alexandru din 01.08.2018,(f.d.166);

Volum Separat:

- raportul de expertiză judiciară nr. 14/22 din 14..11.2022, exemplarul nr. 1, elaborat pe 91 file cu 20 anexe pe 56 file și planșa fotografică pe 9 file, de către expertul Ina Ghimp în baza încheierii din 22.11.2021 (nr. intrare BIEJ 137/21 din 01.12.2021).

În fața instanței de apel avocatul Sergiu Vasiliu în interesele inculpatei Bogdan Raisa a prezentat în formă scrisă discursul părții apărării prin care a comunicat că în interesele ultimei sau înaintat 3 cereri de apel, astfel prin cererea depusă de inculpata Bogdan Raisa se solicită încetarea procesului penal, apelul suplimentar depus de către avocatul Sorin Tighinean în interesele inculpatei Bogdan Raisa se solicită emiterea unei decizii de achitare, și apelul suplimentar depus personal în interesele inculpatei Bogdan Raisa prin care s-a solicitat casarea totală a sentinței instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecarea, însă reieșind din lucrările cauzei, opinia părții acuzării la moment susține esența juridică a apelurilor depuse de către inculpata Bogdan Raisa și cel suplimentar depus de către avocatul Sorin Tighinean considerând rațional ca inculpata Bogdan Raisa să fie achitată pe ambele capete de învinuire dat fiind că faptele infracționale nu întrunesc elementele constitutive a infracțiunilor încriminate.

În susținerea nevinovăției, apărătorul s-a axat pe următoarele probe:

- raportul de expertiză judiciară din 30.01.2024, întocmit de către experții judiciari Vasile Goian și Vasile Gurin;

Potrivit concluziilor acestui raport de expertiză, constatăm că nici una din capetele de acuzare nu pot fi calificate drept prejudiciu. Acest raport de expertiză

constată anumite imperfecțiuni a evidenței contabile care urmează a fi restabilite. Experții judiciari au constatat netemeinicia acuzației aduse.

- Raportul de expertiză judiciară din nr. 14/22 din 14.11.2022, întocmit de către expertul judiciar Ina Ghimp;

Concluziile acestui raport de expertiză conchide că, deși există anumite carențe în contabilitatea întreprinderii, nu poate fi vorba despre pretinsele delapidări așa după cum se insistă. Expertul Ina Ghimp a identificat toți colaboratorii întreprinderii, i-a indicat în această listă pe care i-a sistematizat în tabel. Cel mai important este faptul că, în afară de contabila Raisa Bogdan, în această întreprindere au activat în calitate de contabil Cucu Raisa, cu domeniul de activitate – evidența stocurilor de marfă și materiale și Ilieva Elena, cu domeniul de activitate – evidența numerarului salarizare și mijloace fixe.

- Volumul. I, f.d.214 – certificate eliberate de către administrația SRL Bogalecon-Moldova, în persoana administratorului Axenti Petru;

- Volumul. III – Certificatele de la SRL Vicoles, eliberate de către administratorul Pumnea, potrivit cărora acesta ar fi livrat ferestre la domiciliul lui Bogdan Raisa. Sunt facturile fiscale privind livrarea și instalarea ferestrelor la cantină;

- Volumul. III, f.d.42 – actele ridicate de la ÎI Fusu Natalia, care confirmă instalarea la domiciliul lui Bogdan Constantin a 6 ferestre și 2 uși de termopan;

- Volumul. III, F.d.49 – actul prin care s-a luat la evidența contabilă lemn în cantitate de 21.000 lei, în contul căruia s-a procurat materiale de la SA Dumbrava-Nord;

- Volumul. V, f.d.110 – actul prin care contabila-casiera Ilieva Elena a depus în contul întreprinderii suma de 93.100 lei cu titlu de împrumut din numele administratorului Bogdan Constantin, care a fost recuperat pe parcurs și restul sumei de 36.140 lei care figurează în învinuire ca gen delapidat, a fost restituit cu titlu de împrumut;

- Volumul. X – ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală a lui Bogdan Raisa, una din cererile de apel se referă și la aceste omisiuni procesuale;

- Declarațiile martorului Iulieva Elena depuse în instanța de fond, care a fost audiată pe parcursul a 2 zile;

- Volumul. XII, f.d.44-71 – declarațiile părților vătămate Molodiuc Anatolie, Tabaran Victor;

- Volumul. XII, f.d.64 – declarațiile martorului Pogor Valentina.

În fața instanței de apel, ***inculpata Raisa Bogdan*** a susținut poziția avocatului Sergiu Vasiliu ca fiind întemeiată și legală, considerând rațional de a fi admise

apelurile părții apărării cu desființarea totală a soluției primei instanței ca fiind neîntemeiată, urmând în acest sens a fi achitată.

În fața instanței de apel avocatul *Eduard Rudenco* în interesele inculpatei Raisa Bogdan la 03.11.2024, prin intermediul Cancelariei penale a Curții de Apel Bălți a parvenit cererea de examinarea cauzei în lipsa sa, cu anexarea la materialelor cauzei a pledoariilor în formă scrisă, susținând în esență cerințele invocate pe deplin în cadrul cererii de apel depusă.

În fața instanței de apel avocatul *Angela Gherasim* și reprezentantul părții vătămate Anatolie Zbanca, deși s-au prezentat în mare parte la ședințele de judecată, totuși la etapa cercetării probelor și susținerilor verbale nu s-au prezentat, depunând astfel cereri de amânare, însă reieșind din opinia participanților la proces, Colegiul penal a considerat posibil finalizării cauzei în fond în lipsa acestora, în condițiile în care acțiunile lor reprezintă nu alt ceva decât o tergiversare nefondată a examinării cauzei, or, potrivit principiului celerității procedurilor judiciare, se impune administrarea justiției fără întârzieri de natură a-i compromite eficacitatea şi credibilitatea, statul fiind responsabil pentru activitatea ansamblului serviciilor sale, nu numai pentru ceea a organelor judiciare. Tot acest principiu presupune că partea interesată este, la rândul ei, ținută să aducă **la îndeplinire cu diligență actele procesuale care îi revin**, să **nu uzeze de manevre dilatorii** şi să folosească posibilitățile oferite de normele procesuale interne pentru reducerea timpului în care se derulează procedura de judecată, să nu întreprindă demersuri contrare realizării acestui scop.

Colegiul penal reține tendința reprezentanților părții vătămate de a tergiversa examinarea acestei cauze, prin depunerea neîntemeiată a unui șir de cereri de amânare, recuzare și strămutare. În această ordine de idei, este de menționat că în cadrul ședinței de examinare a apelurilor, din data de 12.04.2024 (f.d.236-237, Vol. XV), avocatul Angela Gherasim și avocatul Sergiu Vasiliu, au solicitat termen suplimentar pentru cercetarea probelor. Colegiul, a admis cererea avocaților acordându-le termen pentru prezentarea și cercetarea probelor cauzei, de comun acord stabilind data și ora ședinței pentru 27.05.2024. În pofida faptului stabilirii datei ședinței la 27.05.2024, cu acordul părților, inclusiv a avocaților, avocatul Angela Gherasim la 24.05.2024, depune cererea de amânare a ședinței din motiv că, se află într-o deplasare peste hotarele țării în perioada 17.05.2024 – 27.07.2024). Luând în considerație poziția părților, Colegiul penal a admis cererea de amânare, fiind numită ședința de examinare a cauzei la 23.09.2024.

La 19.09.2024, reprezentatul părții vătămate Anatolie Zbanca depune cererea de amânare a ședinței de examinare a cauzei stabilită pentru data de 23.09.2024 cu acordul acestuia, din motiv că, este în concediul anual și se află peste hotarele

țării. La 23.09.2024, în ședința de examinare a cauzei avocatul Angela Gherasim depune cererea de recuzare a completului de judecată, care prin încheierea din 23.09.2024 a Colegiului penal se constată a fi nefondată (f.d. 20-22 Vol. XVI). Ulterior examinării cererii de recuzare, avocatul Angela Gherasim nu s-a prezentat în ședința de examinare a acestei cauze la 23.09.2024, fără a înștiința Colegiul despre motivele neprezentării (f.d. 25, 25 verso, Vol. XVI), fiind stabilită o nouă dată a examinării acestei cauze, data de 21.10.2024. La 21.10.2024, avocatul Angela Gherasim transmite cererea de amânare a cauzei, din motiv că este în incapacitate temporară de muncă din motivul stării de sănătate, obligându-se să prezinte buletinul medical la închiderea acestuia. Fiind prezent reprezentantul părții vătămate Anatolie Zbancă, după consultarea părților, Colegiul a dispus examinarea în continuare a cauzei. drept urmare, în scopul evitării încălcării accesului la justiție a reprezentanților părții vătămate, Colegiul a dispus întreruperea ședinței pentru data de 04.11.2024, oferind posibilitatea părții vătămate de a susține poziția sa și a participa la cercetarea probelor. Însă, la 04.11.2024, de către reprezentantul părții vătămate Anatolie Zbanca, a fost depusă cererea de strămutare a cauzei către Curtea Supremă de Justiție. La 13.11.2024, completul Curții Supreme de Justiție a dispus respingerea acestei cereri ca fiind neîntemeiată.

Colegiu penal, a întreprins toate măsurile rezonabile pentru a asigura prezenţa reprezentantului părții vătămate şi a avocatului ales. Codul de procedură penală nu impune prezența obligatorie a părții vătămate şi a avocatului la examinarea apelului atât timp cât procedura de citare a fost respectată. În concluzie, Colegiul constată că, aceste amânări au fost ca o tendință de tergiversare a procesului, de aceea a decis continuarea examinării cauzei penale în absența reprezentantului părții vătămate și a avocatului acesteia.

Astfel, urmează a se învedera că între principiul contradictorialității, disponibilității şi cel al celerității există o legătură directă, toate acestea reprezentând elementele unui proces echitabil.

În același timp, se cere de notat că principiul disponibilității este în strânsă legătură cu dreptul discreționar al părților, fiind numit şi principiul raționalității.

La rândul său, principiul contradictorialității și principiul asigurării dreptului la apărare sunt legate reciproc, principiul contradictorialității reprezentând garanție a realizării principiului asigurării dreptului la apărare.

În speța dedusă judecății, Colegiul penal constată că aceste principii au fost ignorate de către avocatul Angela Gherasim, or, ultima nu și-a îndeplinit cu diligență obligațiunile sale, ci prin manevre dilatorii a încercat să tergiverseze

examinarea prezentei cauzei, conduită care nu poate fi imputată instanțelor judecătorești ca fiind o încălcare a dreptului la un proces echitabil și apărare.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând argumentele de fapt și temeiurile de drept expuse în cererile de apel în raport cu materialele cauzei penale, precum și ascultând susținerile părților în proces, Colegiul penal ajunge la concluzia de admitere a apelurilor, din alte motive decât cele invocate, inclusiv din oficiu, casarea sentinței, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată, pe motivul nerespectării dispozițiilor art. art. 33 - 35 Cod pr. penală, la formarea completului de judecată, reieșind din următoarele considerente:

Concluzia Colegiul penal, se bazează pe prevederile art.415 alin.(1) pct.3) Cod de pr.penală, potrivit căruia instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casează sentinţa primei instanţe şi dispune rejudecarea de către instanţa a cărei hotărâre a fost anulată numai în cazul când nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, i-a fost încălcat dreptul la apărare sau **au fost încălcate prevederile art.30, 33–35**. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată.

Tot odată, Colegiul penal ține a menționa că, prezenta speță dedusă judecății a fost examinată atât în procedura apelului cât și în recurs fiind în acest sens remisă la rejudecare repetat prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2021, în instanța de apel în alt complet de judecată.

Astfel, Colegiul penal reține că, prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2021, s-a admis recursurile ordinare declarate de către avocatul Vasiliu Sergiu în numele inculpatei și de către avocatul Gherasim Angela în numele părții vătămate S.R.L. „Bogalecon – Moldova”, fiind casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2020 în cauza penală privind-o pe Bogdan Raisa Vasili, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Respectiv, potrivit art. 436 Cod de pr. penală, procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. Pentru instanţa de rejudecare, indicaţiile instanţei de recurs sânt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămâne cea care a existat la soluţionarea recursului. Când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce priveşte latura penală sau civilă, instanţa de rejudecare se pronunţă în limitele în care hotărârea a fost casată. La rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracţiune mai gravă decât numai dacă hotărârea iniţială a fost casată în baza recursului declarat de procuror sau în interesul părţii vătămate, din motivul că

pedeapsa fixată era prea blândă, sau în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracţiune mai gravă.

De asemenea, conform art. 419 Cod de pr.penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Sub acest aspect, Colegiul penal, conducându-se de prevederile art.436 alin. (3) Cod de pr. penală, va purcede la examinarea cauzei penale în privința inculpatei Raisa Bogdan în raport cu indicațiile instanței de recurs care sunt obligatorii pentru instanța de apel.

Subsecvent, instanța de apel la soluționarea cauzei va trece în revistă prevederile art. 409 alin. (2) Cod pr. penală, instanța de apel este obligată ca, în afara de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept a cauzei, fără înrăutățirea situației apelantului.

În același context, recomandările pct. 17 a Hotărârii Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel, completată prin hotărârea nr. 10 din 24.12.2010, stipulează, că soluţia de admitere a apelului presupune situaţia în care instanţa de apel constată că hotărârea atacată este greşită sub aspectul de fapt sau de drept, *penal ori procesual*, iar pct. 21.1 precizează, că instanţele de apel vor ţine cont de diversele forme de situaţii posibile să apară la judecarea apelului.

Astfel, prin aplicarea cazului din speță a normelor enunțate și examinând lucrările dosarului, Colegiul penale reține, că la data de 09 martie 2016 cauza penală de învinuire a inculpatei Bogdan Raisa a fost repartizată spre soluționare a cauzei în fond judecătorului Alina Ţihonschi, numind cauza spre judecare pentru data de 25 martie 2016.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din data de 25 martie 2016, judecătorul Alina Ţihonschi și-a manifestat opțiunea privind înaintării declarației de abținere de la judecarea cauzei în condițiile în care în procedura de examinare a judecătorului se află cauza civilă nr.2-10/2016 la acțiunea lui Chirica Nicolai către SRL ,, Bogalecon-Moldova,, și Bogdan Raisa cu privire la declararea nulă a Certificatului de confirmare a deținerii părții sociale nr.16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013, care este în conexiunea cu cauza penală de învinuire a inculpatei Bogdan Raisa. (f.d.178-179, vol.X).

Prin încheierea Judecătoriei Glodeni din 29 martie 2016, s-a dispus respingerea declarației de abținere înaintată de către judecătorul Alina Ţihonschi, ca fiind una prematură, dat fiind că, nu se poate de anticipat care va fi soluția adoptată de judecător la examinarea cauzei civile. (f.d.188, vol.X);

La data de 24 martie 2017, *repetat*, judecătorul Alina Țihonschi a înaintat declarație de abținere de la judecarea cauzei penale de învinuirea a inculpatei Bogdan Raisa în comiterea infracțiunilor încriminate conform actului de sesizare, dat fiind că, *anterior* a fost investită cu examinarea cauzei civile nr.2-10/16 la acţiunea lui Chirica Nicolai către SRL ''Bogalecon-Moldova" şi Bogdan Raisa cu privire la declararea nulă a Certificatului de confirmare a deţinerii părţii sociale nr.l6 din 20 aprilie 2001 şi a contractului de donaţie a părţii sociale nr.12335 din 29 august 2013, care este în conexiune cu cauza penală nr.1-61/16. Respectiv la data de 22 martie 2017 a pronunţat hotărârea în cauza civilă nominalizată supra, prin care a declarat nul certificatul de confirmare a deţinerii părţii sociale din capitalul statutar al SRL ,, Bogalecon-Moldova" eliberat pe numele lui Nicolai Chirica, astfel s-a expus asupra legalităţii înscrisului, a cărui confecționare, deținere şi folosire i se impută Raisei Bogdan. (f.d.104, vol.XI);

Prin încheierea Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 24 martie 2017, s-a dispus respingerea declarației de abținere a judecătorului Aliona Țihonschi de la examinarea cauzei penale de învinuire a inculpatei Bogdan Raisa în baza art. 191 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit.b) Cod penal. (f.d.107, vol.XI).

Pentru a ajunge la această concluzia, judecătorul a punctat faptul că, părțile participante la proces nu au careva obiecții asupra imparțialității judecătorului, iar motivele invocate de către magistrata Aliona Țihonschi nu cad sub incidența art. 33 alin. (2) pct.6) Cod de pr.penală, respectiv declarația de abținere conține aceleiași temeiuri de fapt și drept cu ce-a anterioară ce a fost respinsă prin încheierea Judecătoriei Glodeni din 29 martie 2016.

Prin urmare, cu o atare interpretare a temeiului de respingere a declarației de abținere, în situația în care judecătorul Alina Țihonschi de repetate ori și-a susținut incompatibilitatea sa de la judecarea cauzei penale ce o privește pe inculpata Bogdan Raisa fiind, astfel, diferită justiției pe una din capetele de învinuite – art. 361 alin. (2) lit.b) Cod penal, ce este în conexiune directă și exclusivă cu cauza civilă nr.2-10/16 intentată la acţiunea lui Chirica Nicolai către SRL ''Bogalecon-Moldova" şi Bogdan Raisa cu privire la declararea nulă a Certificatului de confirmare a deţinerii părţii sociale nr.l6 din 20 aprilie 2001 şi a contractului de donaţie a părţii sociale nr.12335 din 29 august 2013, Colegiul nu poate fi de acord.

Or, conform art. 33 alin. (2) pct. 6) Cod pr. penală, temei de incompatibilitate persistă dacă există alte cirumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului.

În același context, cerinţele impuse de art. 6 CEDO ce consacră şi garantează dreptul la un proces echitabil stabilesc, că orice persoană are dreptul la judecarea în

mod echitabil, (...) de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege... a cauzei sale.

Prin noţiunea „***instanţă instituită de lege***” se prezumă inclusiv, asigurarea garanţiilor privind organizarea şi compunerea instanţei, precum şi legislaţia care reglementează formarea şi competenţa organelor judiciare, şi dispoziţiile de drept naţional ale căror nerespectare ar putea conduce la constatarea participării contrare regulilor a unui membru al completului de judecată la soluţionarea unei cauze.

Elocvent este şi acel fapt, că accesul la justiţie în materia penală citit în lumina art. 6§1 al Convenţiei prezintă aspecte particulare în comparaţie cu materia civilă, astfel încât actul internaţional garantează nu atât dreptul persoanei de a avea efectiv acces la un tribunal, cât dreptul individului de a compărea spre judecare în faţa unui magistrat investit în baza legii, ce va verifica orice acuzaţie de săvârşire a unei fapte condamnabile penal înaintată împotriva sa.

Potrivit jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, judecătorii trebuie nu numai să îndeplinească criterii obiective de imparţialitate, ci să fie şi percepuţi ca fiind imparţiali, miza fiind încrederea pe care instanţele trebuie să o inspire justiţiabililor dintr-o societate democratică, oferindu-le garanţii suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privinţă.

În special art. 6 § 1 impune oricărei instanţe care intră sub incidenţa domeniului său de aplicare să fie imparţială, manifestând lipsă de prejudecăţi sau atitudini părtinitoare, judecătorul oferind garanţii suficiente pentru excluderea oricărei îndoiali legitime în această privinţă (Kyprianou c. Ciprului; Piersack c. Belgiei, Grieves c. Regatului Unit).

Pentru a se pronunţa cu privire la existenţa, într-o anumită cauză, a unui motiv legitim vizând lipsa de imparţialitate a unui judecător, viziunea celui care contestă imparţialitatea intră în discuţie, dar nu joacă un rol decisiv. Elementul decisiv constă în a stabili dacă temerile părţii interesate pot fi considerate justificate în mod obiectiv (Ferrantelli şi Santangelo c. Italiei; Padovani c. Italiei), astfel încât urmează a se decide în fiecare speţă, dacă natura şi gradul de legătură în cauză sunt de un asemenea tip încât să denote o lipsă de imparţialitate din partea instanţei (Pullar c. Regatului Unit). În acest sens, chiar şi aparenţele pot avea importanţă, or într-o societate democratică, instanţele trebuie să inspire încredere justiţiabililor, inclusiv a inculpaţilor.

Faptul că un judecător a figurat la un moment dat printre membrii parchetului nu constituie un motiv de temere în ceea ce priveşte lipsa de imparţialitate, cu toate acestea, în situaţia în care un judecător, după ce a ocupat în cadrul parchetului o funcţie de natură a-i fi încredinţat un anumit dosar spre soluţionare în cadrul atribuţiilor sale, este sesizat în aceeaşi cauză în calitate de magistrat care se

pronunţă în cauză, justiţiabilii au dreptul să se teamă că acesta nu oferă garanţii suficiente de imparţialitate (Piersack c. Belgiei).

Potrivit Principiilor de la Bangalore, judecătorul se va abţine să soluţioneze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparţială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece impartial, printre astfel de cazuri fiind atunci, când … cunoaşte personal fapte relevante pentru proces, toate acestea, sub rezerva ca judecătorul să nu fie exclus din componenţa completului de judecată atunci când nu se poate constitui un alt complet care să judece cauza sau când, din motive de urgenţă, lipsa procesului ar putea duce la un grav act de injustiţie.

Deci, în orice caz de invocare a imparțialității, miza urmează a fi pusă pe atitudinea manifestată de un magistrat față de o cauză pe care o are în procedura sa, capabilă să stârnească atât la părți, cât și la un observător independent presupuneri, că nu este capabil să o judece impartial, inclusiv și pentru, că cunoaşte personal fapte relevante pentru proces.

O atare situație în opinia Colegiului este prezentă și în cazul din speță, în condițiile în care judecătorul Alina Țihonschi în ordinea procedurii civile, a declarat nul ***Certificatul părții sociale nr.16 din 20 aprilie 2001***, din capitalul statutar al SRL ’’Bogalecon-Moldova”, eliberat pe numele lui Nicolae Chirica, ce prin aceasta s-a expus *apriore* asupra legalităţii înscrisului, a cărui confecţionare, deținere şi folosirea i se impută Raisei Bogdan, fapt ce *secundum lege* generează incompatibilitatea magistratei Alina Țihonschi de a participa în continuare la soluționarea cauzei penale intentată în privința subiectului activ al infracțiunii.

Mai mult ca atât, pentru a ajunge la această concluzie, magistrata Alina Țihonschi în hotărârea sa civilă dos.2-10/16 a făcut trimitere inclusiv la raportul de expertiză de expertiză nr.307 din 23 februarie 2015 (f.d.103-110, vol.IX) și raportul de expertiză nr.306 din 02 martie 2015 (f.d.124-129, vol.IX), date ce în cadrul cauzei penale formează probatoriului părții acuzării în cadrul învinuirii aduse în baza art. 361 alin. (2) lit.b) Cod penal, prin urmare aceste circumstanțe evidențiate denotă cu certitudine imposibilitatea aceluiași judecător de a examina deja cauza penală în sarcina Raisei Bogdan în condițiile în care prevederile art. 6 (2) CEDO, *obligă instanța să nu pornească de la ideia preconceptă că persoana acuzată a comis acțiunea incriminată*, ceia ce s-a și întâmplat în prezenta speță.

Astfel, Colegiul consideră că judecând cauza penală în privinţa inculpatei Raisa Bogdan instanţa de fond nu a respectat normele menționate supra şi a admis erori, care în rezultat au afectat hotărârea adoptată în prezenta cauză.

Subsecvent, Colegiul penal reține că, potrivit art. 25 alin. (3), (4) Cod de pr.penală, competenţa instanţei de judecată şi limitele jurisdicţiei ei, modul de

desfăşurare a procesului penal nu pot fi schimbate în mod arbitrar pentru anumite categorii de cauze sau persoane, precum şi pentru o anumită situaţie sau pentru o anumită perioadă de timp. *Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul de a-i fi judecată cauza de acea instanţă şi de acel judecător în competenţa cărora ea este dată prin lege.*

Prin urmare, Colegiul penal reține că, instanţa de fond nu a asigurat în deplină măsură desfăşurarea unui proces echitabil în cauza dată, hotărârea fiind adoptată cu încălcarea prevederile art.33–35 Cod de pr.penală, astfel pe fonul celor depistate instanța de apel va considera nefondată poziția avocatului Angela Gherasim ce acționează în numele și interesele părții vătămate SRL ''Bogalecon-Moldova", referitor la posibilitatea soluționării totuși a fondului cauzei în condițiile în care potrivit art. 3 Cod de pr. penală, coroborat cu incidența *sine-qua-non* a prevederilor art. 251[1] alin. (1) pct. a) şi alin. (2); (3) Cod de pr. penală, **încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanţei atrage nulitatea absolută a actului procedural**. Nulitatea absolută se constată din oficiu sau la cerere (*a se vedea demersul acuzatorului de stat, f.d.195, vol. XV, inclusiv apelul suplimentar al avocatului Sergiu Vasiliu în interesele inculpatei Bogdan Raisa*), ce poate fi invocată în orice etapă a procesului, astfel încălcările nominalizate a normelor procesuale-penale au lezat dreptul inculpatei Raisa Bogdan la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

Drept urmare a celor menționate și reieșind din indicațiile oferite de către Colegiul penal al CSJ expuse prin decizia din 14 iunie 2021, prin lecturarea materialelor cauzei penale, Colegiul conchide, că instanţa de fond nu a asigurat în deplină măsură desfăşurarea unui proces just în cauza dată, hotărârea fiind adoptată cu încălcarea prevederile art. 33–35 Cod pr. penală, fapt, ce potrivit art. 415 alin. (1) pct. 3) Cod pr. penală condiționează casarea sentinței, cu remiterea cauzei la rejudecare către prima instanță, în alt complet de judecată, unde la o nouă rejudecare a cauzei, instanţa să ţină cont de erorile expuse mai sus, ce au servit temei de casare a sentinţei, pentru a nu le admite repetat, conformându-se indicațiilor expuse în prezenta decizie și dispunând judecarea cauzei cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și contradictorialității procesului penal stipulat la art. 314 Cod pr. penală, ce prezumă inclusiv examinarea cauzei în prezența tuturor participanților la proces, potrivit procedurii stabilite pentru prima instanţă, prin cercetarea nemijlocită a probelor administrate pe caz și propuse de părți în vederea susținerii sau infirmării acuzațiilor aduse, cu expunerea motivată asupra tuturor argumentelor formulate de părți, atât a celor ce se referă la învinuire, cât și cele de încetare a procesului penal în temeiul art.63 (expirării calității de bănuit și efectele acesteia), art. 332 și art. 275 pct.8) Cod de pr.penală, aplicarea mecanismului

reluării procesului penal, a Raportului de expertiză judiciară nr.14/22 din 14.11.2022 efectuată de expertul judiciar Ina Ghimp, precum și asupra celorlalte chestiuni prevăzute de art. 385 Cod pr. penală.

Reieșind din cele expuse și în corespundere cu art. 415 alin. (1) pct. 3); art. art. 416 - 417 Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E :

Apelul depus de inculpata Raisa Bogdan, apelul avocatei Angela Gherasim în interesele părții vătămate SRL ,, Bogalecon-Moldova,, apelul avocatei Nelly Babcinschi în interesele părților vătămate Cristian Boris, Tabaran Victor, Hanganu Gheorghe, Anițoi Zinaida, Molodiuc Anatolie, Palii Ion, Cojocaru Ion și Vacarescu Raisa, apelul suplimentar depus de către avocatul Sorin Tighinean în interesele inculpatei Bogdan Raisa, apelul suplimentar depus de avocatul Sergiu Vasiliu în interesele inculpatei Bogdan Raisa declarate împotriva sentinţei Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 01 aprilie 2019, se admit, din alte motive decât cele invocate, cu casarea, inclusiv din oficiu, a acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată, pe motivul nerespectării dispozițiilor art. art. 33 - 35 Cod pr. Penală.

Decizia motivată pronunțată și înmânată părților la 02.12.2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: Adriana Garbuz

Judecătorii: Oxana Mironov

Natalia Chircu